

Hevosien kanssa -julkaisu 2/10

#yhdessä -hengessä SRL Häme julkaisee kirjoituksia hevosen käsittelystä ja hevosen kanssa harrastamisesta. Vastaaja on hevoskouluttaja Mia Jurvala, joka on aluejaoston jäsen. Hevosien hyvinvoinnin edistäminen on yksi aluejaoston tehtävistä.

Aiemmin julkaistu osa yksi:

On käyty paljon keskustelua onko ihmisen oikeus ylipäätään harrastaa hevosella.

Kerro hevosen laumasta. Kuka on pomo? Miten autan laumaa syntymään, hevoskouluttaja Mia Jurvala?

Johtaja. Sana, joka aiheuttaa harmaita hiuksia yhdelle jos toiselle. Mainittakoon lyhyesti, että ns. hevosten johtajuusteoria on tutkittu, hutkittu ja epätodeksi havaittu. Vanhanaikaisessa johtajuusteoriassa on johtaja, jonka alla on alempi lauman jäsen ja sen alla alempi jne. Tässä mallissa mielletään, että ihmisen tulisi olla suurin johtaja.

Hevoslauma rakentuu enemmänkin siitä mikä asia on kullekin yksilölle tärkeää. Kaikille hevosille ruoka on tärkeää, mutta toisille se on tärkeämpää kuin toiselle. Toiselle taas voi oman tilan koskemattomuus nousta korkealle. Jos nämä kaksi hevosta neuvottelevat ruuasta, luultavasti ahneempi pitää suuremman metelin asiasta, eikä tätä ahmattia niin haittaa jos kavero on iholla. Siispä omaa tilaa arvostava ja vähemmän ruokaa rakastava väistää.

Se että hevonen väistää toista ruokinnan hetkellä, ei tee siitä automaattisesti nöyrää. Heinäkasan helpolla luovuttava saattaa ihmisen kanssa keskustella varsin isoin kirjaimin siitä mihin suuntaan taluttaessa mennään ja mitä vauhtia. Lauman rakenne määräytyy lauman jäsenille tärkeistä seikoista, olipa laumassa sitten ihmisiä tai hevosia.

Minä käytän sanaa johtaja, jos koen sen tilanteeseen sopivaksi. Minulle johtaja (ihminen + hevonen yhtälössä) kuvaa enemmän projektipäällikön virkaa. Minusta on hyvä, jos taluttaessa vain toisella osapuolella on suunnitelma reitistä ja sama taho valvoo projektin edistymistä.

Hevosten suuret laumat ovat Suomessa aika harvinaisia. Kuitenkin kavero on hevoselle kultaakin kalliimpi. On paljon tutkimustietoa siitä, miten paljon yksinäisyys, eli se, ettei hevonen pääse koskettamaan ja rapsuttamaan lajitoveria, aiheuttaa hevosen hyvinvoinnissa harmeja. Stressiin liittyy kortisoli ja muita kehon tasapainolle haitallisia asioita. Kannattaa siis panostaa, että hevosella on tarhakavero. Se on vähän kuin laittaisi rahaa pankkiin.

Hyvän tarhakaverin löytäminen ei ole aina helppoa ja on kurjaa, jos tarhakavero jahtaa toista. Jahtaaja ei kuitenkaan ole huono tarhakavero kaikkien hevosten kanssa. Tasapainoinen lauma syntyy itsevarmuudesta. Epävarma hevonen tarvitsee lauman tukea. Jos kaksi epävarmaa hevosta laitetaan yhteen, käy ikävä kyllä niin, että näistä kahdesta se vähemmän säikky joutuu ottamaan määräävän roolin. Tästä helposti seuraa päätön säntäily sekä stressaantuneita, onnettomuuksille altistuvia yksilöitä.

Loppuun haluan muistuttaa, että mikään tutkimus tällä hetkellä ei tue väitettä, että hevonen loukkaantuu helpommin tarhatessa kaverin kanssa. Vahinkoja sattuu siis tilastollisesti yhtä paljon yksin ollessaan. tarvitse turvautua. Juupas - eipäs keskustelu on siis lopulta aika turhaa.

Miasta:

Hevoskouluttaja Mia Jurvala on kouluttanut ihmisiä ja hevosia jo 25 vuotta. Hän on erikoistunut kouluttamaan hevosia, joiden käytös aiheuttaa murheita tai vaaratilanteita. Paras lääke on ennaltaehkäisy, siis Mia järjestää hevosenkäsittelykursseja omistajille ja harrastajille ja kouluttaa muita kaltaisiaan ammattilaisia. Hänen peruskouluttautunut Ypäjällä (Hevostalouden perustutkinto/kasvatus, Kengittäjän perustutkinto, Tallimestarin erikoisammattitutkinto) ja käynyt lukuisia kursseja hevosen mielestä, oppimisen lainalaisuuksista sekä opiskelee paraikaa psykologiaa avoimessa yliopistossa. Mia käyttää positiivista vahvistamista, mutta muistuttaa, että perusasiat ihmisen ja hevosen välillä pitää olla kunnossa.

Kuva: Marissa Henttinen

Tekstin käsittely: Sari Passaro.